

MINUTI

KAMRA TAD-DEPUTATI

IL-HMISTAX-IL PARLAMENT

SEDUTA NRU 17

Il-Ġimgħa, 4 ta' Settembru 2026

Il-Kamra tad-Deputati Itaqgħet fis-Sala tal-Parlament, il-Belt Valletta, fid-9.35 a.m.

L-Ispeaker, l-Onor. Carmelo Abela, ippreseda.

PREŻENTI

Il-Ministru għall-Affarijiet Barranin u Ewropej l-Onor. Chris Fearne kien imsiefer fuq xogħol tal-Gvern.

L-Onor. Annabelle Cilia u l-Onor. Mariah Meli kienu msiefra fuq xogħol parlamentari.

Il-Ministru għall-Agrikoltura, is-Sajd u l-Provvista tal-Ikel l-Onor. Anton Refalo, is-Segretarju Parlamentari responsabbli mill-Anzjanità Attiva l-Onor. Deo Debattista, l-Onor. Graziella Attard Previ, l-Onor. Bernice Bonello u l-Onor. Rebekah Borg kienu skużati.

Il-Ministru għal Ghawdex l-Onor. Clint Camilleri, il-Ministru għat-Turiżmu l-Onor. Jo Etienne Abela, il-Ministru għall-Mobbiltà Sostenibbli l-Onor. Chris Bonett, il-Ministru għall-Ugwaljanza u d-Drittijiet Ċivili l-Onor. Rosianne Cutajar, l-Onor. Eve Borg Bonello, l-Onor. Andy Ellul, l-Onor. Franco Mercieca, l-Onor. Alex Muscat u l-Onor. Deborah Schembri kienu assenti.

TALBA

L-Iskrivan tal-Kamra qalet it-talba.

MINUTI

Il-Minuti tas-Seduta Nru 16 li saret fis-27 ta' Lulju 2026 kienu kkonfermati.

MISTOQSIJJIET

L-Ispeaker informa lill-Kamra li skont ftehim milhuq din is-seduta se tkun mingħajr mistoqsijiet parlamentari.

KUNSENS GHALL-ATTI

L-Ispeaker informa lill-Kamra li l-President ta' Malta għogobha tagħti l-Kunsens tagħha għal:

Att Nru XVI tal-2026 – Att tal-2026 li jemenda l-Kostituzzjoni ta' Malta (Emenda Nru 2);

Att Nru XVII tal-2026 – Att tal-2026 li jemenda l-Kodiċi Kriminali; u

INFORMAZZJONI MIS-SEDJA

L-Ispeaker qiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra:

- P.L. 259 Talba mill-Kap tal-Oppożizzjoni datata 3 ta' Settembru 2026 biex il-Parlament jiltaqa' b'urgenza;
- P.L. 260 Pjan Finanzjarju għall-2027 tal-Uffiċċju tal-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika, maħruġ mill-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika *ai termini* tal-artikolu 11(4) tal-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika datat 3 ta' Settembru 2026;
- P.L. 261 Sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim'Awla (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) fil-kawża bl-ismijiet Paul Cremona vs l-Avukat tal-Istat et (Rikors Numru 176/2021 TA) deċiża fit-28 ta' April 2022 u dik tal-Appell datata 13 ta' Lulju 2026, mibgħuta lis-Sedja a tenur tal-artikolu 242(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili;
- P.L. 262 Sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim'Awla (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) fil-kawża bl-ismijiet Monica Magro et vs l-Avukat tal-Istat et (Rikors Numru 273/2022 LM) deċiża fil-15 ta' Settembru 2023 u dik tal-Appell datata 23 ta' Lulju 2026, mibgħuta lis-Sedja a tenur tal-artikolu 242(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili;
- P.L. 263 Sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim'Awla (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) fil-kawża bl-ismijiet Carmelo sive Charles Fenech vs Anthony Cilia et (Rikors Numru 27/2022 JVC) deċiża fit-30 ta' April 2024 u dik tal-Appell datata 23 ta' Lulju 2026, mibgħuta lis-Sedja a tenur tal-artikolu 242(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili;
- P.L. 264 Sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim'Awla (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) fil-kawża bl-ismijiet Maria Lourdes Galea vs Carmel Busuttil et (Rikors Numru 385/2022 JVC) deċiża fis-6 ta' Mejju 2026, mibgħuta lis-Sedja a tenur tal-artikolu 242(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, flimkien ma' ċertifikat li l-kawża ma gietx appellata datat 19 ta' Ġunju 2026;
- P.L. 265 Sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim'Awla (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) fil-kawża bl-ismijiet Carmela Gatt vs l-Avukat tal-Istat (Rikors Numru 151/2025 JVC) deċiża fis-6 ta' Mejju 2026 mibgħuta lis-Sedja a tenur tal-artikolu 242(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, flimkien ma' ċertifikat li l-kawża ma gietx appellata datat 19 ta' Ġunju 2026;
- P.L. 266 Sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim'Awla (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) fil-kawża bl-ismijiet John Soler vs l-Avukat tal-Istat (Rikors Numru 485/2024 JVC) deċiża fis-6 ta' Mejju 2026 mibgħuta lis-Sedja a tenur tal-artikolu 242(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, flimkien ma' ċertifikat li l-kawża ma gietx appellata datat 19 ta' Ġunju 2026;
- P.L. 267 Sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim'Awla (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) fil-kawża bl-ismijiet Triton Capital Markets Limited gia FXDD Malta Limited vs Il-Korp għall-Analisi ta' Informazzjoni Finanzjarja et (Rikors Numru 522/2023 JVC) deċiża fit-28 ta' Mejju 2026 mibgħuta lis-Sedja a tenur tal-artikolu 242(1) tal-Kodiċi ta'

Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, flimkien ma' ċertifikat li l-kawża ma gietx appellata datat 19 ta' Awwissu 2026;

P.L. 268 Sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim'Awla (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) fil-kawża bl-ismijiet Jane Vassallo et vs l-Avukat tal-Istat (Rikors Numru 381/2024 JVC) deċiża fl-10 ta' Lulju 2026 mibgħuta lis-Sedja a tenur tal-artikolu 242(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, flimkien ma' ċertifikat li l-kawża ma gietx appellata datat 19 ta' Awwissu 2026; u

P.L. 269 Sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim'Awla (Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali) fil-kawża bl-ismijiet Maria Dolores sive Doreen Azzopardi et vs Joseph Anastasi et (Rikors Numru 138/2024 JVC) deċiża fl-10 ta' Lulju 2026 mibgħuta lis-Sedja a tenur tal-artikolu 242(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, flimkien ma' ċertifikat li l-kawża ma gietx appellata datat 19 ta' Awwissu 2026.

TQEGHID TA' KARTI

Id-Deputat Prim Ministru u Ministru għas-Sahħa, l-Onor. Ian Borg, qieghed fuq il-Mejda tal-Kamra:

P.L. 270 Avviż Legali Nru 207 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar il-Protokoll tal-Awtorità għall-Protezzjoni tal-Embrijuni;

f'isem il-Prim Ministru qieghed fuq il-Mejda tal-Kamra:

P.L. 271 Avviż Legali Nru 234 tal-2026 – Ordni tal-2026 li jemenda l-Ordni għat-Twaqqif tal-Kunsill Nazzjonali tal-Ktieb;

f'isem il-Ministru għall-Agrikoltura, is-Sajd u l-Provvista tal-Ikel qieghed fuq il-Mejda tal-Kamra:

P.L. 272 Avviż Legali Nru 205 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar il-Kategorizzazzjoni tal-Bdiewa;

P.L. 273 Avviż Legali Nru 208 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 dwar Drittijiet għall-Provvista tal-Elettriku u l-Ilma lis-Sajjieda;

P.L. 274 Avviż Legali Nru 211 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 dwar id-Drittijiet li għandhom jithallsu għall-Operazzjonijiet tal-Akkwakultura;

P.L. 275 Avviż Legali Nru 213 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 dwar Drittijiet għall-Użu tal-Hard Standing Facility;

P.L. 276 Avviż Legali Nru 214 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar Protokoll ta' Produzzjoni tal-Inbid D.O.K; u

f'isem il-Ministru għall-Enerġija, l-Ambjent u r-Riġenerazzjoni tal-Port il-Kbir qieghed fuq il-Mejda tal-Kamra:

P.L. 277 Avviż Legali Nru 206 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar il-Promozzjoni ta' Enerġija minn Sorsi Rinnovabbli;

P.L. 278 Avviż Legali Nru 209 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li Jwaqqfu l-Park Nazzjonali tal-White Rocks;

P.L. 279 Avviż Legali Nru 215 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar l-Immaniġġar tal-Iskart (Vjaġġi ta' Skart); u

P.L. 280 Avviż Legali Nru 232 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar il-Protezzjoni tal-Flora, Fawna u Ambjenti Naturali.

Il-Ministru għall-Ekonomija, it-Teknoloġija u Proġetti Strateġiċi, l-Onor. Silvio Schembri, qiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra:

P.L. 281 Avviż Legali Nru 226 tal-2026 – Companies Act (Register of Beneficial Owners) (Amendment No. 2) Regulations, 2026; u

P.L. 282 Avviż Legali Nru 228 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar is-Simplifikazzjoni ta' Pattijiet u Kundizzjonijiet dwar Prodotti tad-Difiża.

Il-Ministru għall-Finanzi, l-Onor. Clyde Caruana, qiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra:

P.L. 283 Avviż Legali Nru 210 tal-2026 – Regoli tal-2026 li jemendaw ir-Regoli dwar Eżenzjoni mit-Taxxa (Riċiklaġġ ta' Skart tal-Kostruzzjoni) (2020-2026) (Emenda Nru 2);

P.L. 284 Avviż Legali Nru 224 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti għal Skema ta' Kumpens lill-Investituri;

P.L. 285 Avviż Legali Nru 229 tal-2026 – Avviż tal-2026 dwar Eżenzjoni mit-Taxxa fuq l-Income (Xogħol Filantropiku); u

P.L. 286 Avviż Legali Nru 231 tal-2026 – Avviż ta' Bidu fis-Seħħ li stabbilixxa t-28 ta' Awwissu, 2026 bħala d-data meta d-dispożizzjonijiet tal-artikoli 4 u 20 tal-Att tal-2026 li jemenda l-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta (Att Nru XV tal-2026) għandhom jidhlu fis-seħħ.

Il-Ministru għall-Ġustizzja, ir-Riċerka u l-Innovazzjoni, l-Onor. Clifton Grima, qiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra:

P.L. 287 Avviż Legali Nru 212 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar Multi fuq il-Post (Residenti mhux Abitwali);

P.L. 288 Avviż Legali Nru 216 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 dwar Proċeduri fil-Qorti tal-Familja;

P.L. 289 Avviż Legali Nru 217 tal-2026 – Avviż ta' Bidu fis-Seħħ li stabbilixxa l-1 ta' Ottubru 2026 bħala d-data li fiha d-dispożizzjonijiet tal-Att tal-2026 li jemenda Ligijiet Varji dwar it-Twaqqif tal-Qorti tal-Familja (Att Nru VII tal-2026), hlief għad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 8 tiegħu, għandhom jidhlu fis-seħħ;

P.L. 290 Avviż Legali Nru 218 tal-2026 – Ordni tal-2026 dwar il-Qorti tal-Familja (Trasferiment ta' Kawżi);

P.L. 291 Avviż Legali Nru 219 tal-2026 – Avviż ta' Bidu fis-Seħħ li stabbilixxa l-1 ta' Ottubru 2026 bħala d-data li fiha r-regolamenti 1 sa 4, 5(1), 5(4), 6, 11, 13, 14(1), 15 sa 18, 19(1), 19(3), 19(5), 20 bl-eċċezzjoni tal-proviso għas-subregolament (1) tiegħu, 21 sa 41, 43 sa 46, 47(1), 47(2), 47(3), 47(4), 47(6), 47(7) u 48 sa 54 tar-Regolamenti tal-2026 dwar Proċeduri fil-Qorti tal-Familja (L.S. 12.35) (L.S. 16.20) (A.L. 216 tal-2026) għandhom jidhlu fis-seħħ u li r-regolament 42 għandu jidhol fis-seħħ fid-data stabbilita, hlief inkwantu jirreferi għall-kapaċità ta' gwardjan *ad litem*.

- P.L. 292 Avviż Legali Nru 220 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Raba' Skeda li tinsab mal-Ordinanza dwar iċ-Ċertifikati tal-Kondotta;
- P.L. 293 Avviż Legali Nru 227 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar Prosekuzzjoni ta' Reati (Dispożizzjonijiet Tranżitorji);
- P.L. 294 Avviż Legali Nru 230 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar l-Ipproċessar ta' Data Personali fis-Settur tal-Edukazzjoni; u
- P.L. 295 Avviż Legali Nru 233 tal-2026 – Ordni tal-2026 li jemenda l-Ordni dwar Pajjiżi Barranin Appuntati dwar l-Estradizzjoni.

Il-Ministru għall-Gvern Lokali u x-Xogħlijiet Pubbliċi, l-Onor. Alison Zerafa Civelli, qieghdet fuq il-Mejda tal-Kamra:

- P.L. 296 Avviż Legali Nru 225 tal-2026 – Regolamenti tal-2026 li jemendaw ir-Regolamenti dwar il-Kumitati Reġjonali.

Il-Ministru għall-Fondi Ewropej, id-Djalogu Soċjali u l-Protezzjoni tal-Konsumatur, l-Onor. Keith Azzopardi Tanti, qieghed fuq il-Mejda tal-Kamra:

- P.L. 297 Avviż Legali Nru 221 tal-2026 – Safety of Toys (Amendment) Regulations, 2026; u
- P.L. 298 Avviż Legali Nru 222 tal-2026 – Restriction of Use of Hazardous Substances in Electrical and Electronic Equipment (Amendment) Regulations, 2026.

Il-Ministru għall-Intern u s-Sigurtà, l-Onor. Glenn Bedingfield, qieghed fuq il-Mejda tal-Kamra:

- P.L. 299 Avviż Legali Nru 223 tal-2026 – Ordni tal-2026 li jemenda l-Ordni dwar Dikjarazzjoni ta' Postijiet bħala Habs.

KUMITATI PERMANENTI

L-Ispeaker informa lill-Kamra li skont paragrafu (4) tal-artikolu 120B tal-Ordnijiet Permanenti tal-Kamra, għal-laqgħa tal-Kumitat Permanenti dwar Standards fil-Hajja Pubblika li saret fil-31 ta' Awwissu, l-Onor. Byron Camilleri kien qed jissostitwixxi lill-Onor. Owen Bonnici, u l-Onor. Paula Mifsud Bonnici u l-Onor. Michael Piccinino kienu se jkun qd jissostitwixxu lill-Onor. Joe Giglio u lill-Onor. Mark Anthony Sammut kull meta l-Kumitat ikun qed jikkonsidra r-rapport bir-referenza K/082, u fil-laqgħa tal-Kumitat Permanenti dwar l-Ambjent, it-Tibdil fil-Klima u l-Ippjanar tal-Iżvilupp li kienet ser issir dakinhar, l-Onor. Ramona Attard kienet ser tkun qed tissostitwixxi lill-Onor. Alicia Bugeja Said u l-Onor. Stanley Zammit kien ser ikun qed jissostitwixxi lill-Onor. Rebekah Borg.

DISKUSSIONI ĠENERALI MINGHAJR VOT B'RABTA MAL-VERDETT U L-GHOTI TAS-SENTENZA FIT-2 TA' SETTEMBRU 2026 FIL-ĠURI DWAR IL-QTIL TAL-ĠURNALISTA DAPHNE CARUANA GALIZIA

L-Ispeaker informa lill-Kamra li l-Parlament kien imlaqqa' b'urgenza wara talba li saritlu mill-Kap tal-Oppożizzjoni datata 3 ta' Settembru 2026 b'rabta mal-verdett u l-ġhoti tas-sentenza fit-2 ta' Settembru 2026 fil-ġuri dwar il-qtill tal-ġurnalista Daphne Caruana Galizia.

Huwa informa li skont ftehim milhuq il-Kamra kellha quddiemha diskussjoni ġenerali li ser tkun mingħajr vot. Id-diskussjoni kellha tiegħu saġhtejn u nofs bil-hin jinqasam indaqs bejn kelliema tal-

Gvern u kelliema tal-Oppożizzjoni, u ma jkunx hemm limitu ta' hin għad-diskorsi tal-Onor. Membri. Il-ftuh ikun għall-Gvern u l-għeluq għall-Oppożizzjoni.

Fid-diskussjoni hadu sehem l-Onor. Robert Abela, l-Onor. Alex Borg, l-Onor. Clifton Grima, l-Onor. Alex Perici Calascione, l-Onor. Ramona Attard, l-Onor. Joe Giglio, l-Onor. Conrad Borg Manché, l-Onor. Glenn Bedingfield, l-Onor. Michael Piccinino, l-Onor. Mark Anthony Sammut u l-Onor. Darren Carabott.

Il-Kap tal-Oppożizzjoni, l-Onor. Alex Borg, qiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra:

P.L. 300 Post imtella' fuq is-sit soċjali *Facebook* mill-Onor. Robert Abela fl-1 ta' Settembru 2018 b'rabta mal-qtil tal-ġurnalista Daphne Caruana Galizia; u

P.L. 301 It-titlu ta' artiklu bl-isem *[Watch] Labour Whip claims Caruana Galizia family destroyed murdered journalist's laptop* li deher fis-sit online ta' *maltatoday* fis-16 ta' Ġunju 2021.

Bil-permess tal-Kamra, l-Onor. Mark Anthony Sammut qiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra:

P.L. 302 Post imtella' fuq is-sit soċjali *Facebook* mis-Sur Matthew Caruana Galizia fl-4 ta' Settembru 2026.

Bil-permess tal-Kamra, l-Onor. Darren Carabott qiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra:

P.L. 303 Sentenza tal-Qorti Kriminali, Att ta' Akkuża Nru 17/2021 datat 2 ta' Settembru 2026, bl-ismijiet Ir-Repubblika ta' Malta vs Yorgen Fenech.

F'12.17 p.m id-diskussjoni kienet konkluzja.

AĠĠORNAMENT

Skont ftehim milhuq il-hin tal-aġġornament ma ttehidx.

Il-Ministru għall-Intern u s-Sigurtà, l-Onor. Glenn Bedingfield, ippropona l-aġġornament tal-Kamra għal nhar it-Tnejn, 5 ta' Ottubru 2026 fl-4.00 p.m. b'aġenda li tkun komunikata aktar tard.

F'12.18 p.m. l-Ispiker avża li l-Kamra giet aġġornata għal nhar it-Tnejn, 5 ta' Ottubru 2026 fl-4.00 p.m. kif komunikat mill-Ministru għall-Intern u s-Sigurtà.

**ELEANOR SCERRI
SKRIVAN TAL-KAMRA**

KONFERMATI

**ONOR. BERNARD GRECH
DEPUTY SPEAKER**